

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

65-ik szám.

Szerda, augusztus 6.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 42.

Generálkommandók.

Irta: Dr. Kalmár Antal.

A császár-királyi armádiának eddig tizenhat hadteste volt, ezután pedig huszonkettő lesz. A magyar birodalom területén eddig hat hadtestparancsnokság volt, ezután pedig nyolc lesz. A régiak: Budapest, Pozsony, Kassa, Temesvár, Nagyszeben és Zágráb volt, s ezekhez most hozzájön az új nagyváradi és eszéki hadtestparancsnokságok.

A Generálkommandók magyar birodalmi beosztása tökéletesen ugyanaz, amit a Bécsben székelő udvari haditanács (consilium aulicum bellicum) Magyarországra nézve még a tizenharmadik században megállapított. Ennek a hadügyi kormányzéknek egész élete és működése törvénytelen volt Magyarországon, hadügyi igazgatása ellen országgyűléseink állandóan tiltakoztak, mindez azonban csak falrahányt borsó volt, s az állandó magyar hadsereg eltűnt a császári armádia gyomrában.

Ekkor állapították meg Bécsben azt is, hogy Erdélyországra nézve a Generálkommandó Nagyszebenben székeljen. Állandó, százados sérelme volt ez az erdélyi magyarságnak, s ezt a sérelmet most, amikor a Generálkommandók új rendezés alá jönnek: eszébe se jut a Tisza-kormányának avval reparálni, hogy az erdélyi hadtestparancsnokság — katonailag is fontosabb helyre — Kolozsvárra kerüljön.

Am, ha eszébe is jutna: ugyan mit adnak Bécsben a hadsereg belső szervezete dolgában — egy magyar miniszterelnökre. Végre is ez nem ujonclétszám főlemez, ahol Krobotin hadügyminiszter ur egy villásreggeli alatt mégis csak megkérdezi Tiszát, hogy főlemezük-e újabb hatvanezerrel az ujoncok létszámát?

Ettől eltekintve: az egész Dunántul nincs hadtestparancsnokság. Ausztriának minden inci-finci tartományában működik egy-egy Generálkommandó, de Magyarország területének egy negyedrésze üres foltot alkot a katonai adminisztráció térképén. Pedig 1848-ban a horvát be-

törés is Dunántul történt meg és ma semmivel sem vagyunk „testvérebbek” a horvát szerezsánoknál.

A huszonkét hadtestparancsnokság öt csapatfőfelügyelőség alá van beosztva. Magyarországon csak egy csapatfőfelügyelőség lesz: Budapesten. Három Ausztriában van, egy pedig Szerajevóban. És itt az az érdekes, hogy a négy délszláv Generálkommandó (Szerajevó, Eszék, Zágráb és Raguz) a szerajevói csapatfőfelügyelőség alá lesz beosztva. Megállapítható azonban, hogy a Habsburgok birodalmának trialisztikus szervezete katonailag ezzel szinte be lesz fejezve, s a nagyhorvátoknak az a követelése, hogy az anektált tartományok Horvátországgal egyesítenek: katonailag már teljességbe is ment, vagy meggy.

Azonban a katonai közjog szempontjából igen érdekes, hogy nem az anektált tartományokat csatolták Horvátországhoz, hanem Horvátországot Bosznia és Hercegovinához. A katonai kormányzat és igazgatás Horvátországra nézve az egész vonalon Szerajevóból törénik, s a nagyhorvátoknak minden katonai aspirációja ezután Szerajevó felé fordul. Szerajevó fölött csak Bécs áll, s Horvátországnak ezután Magyarországhoz, Budapesthez katonailag nem lesz semmi köze. No ezt Krobotin ur, a Tisza-kormány segítségével, jól kiokumálta.

Tisza István igen tudja védeni a dinasztikus államszerkezetet, szinte dühöng annak még a korrekciója ellen is, de a sötét pápaszeme mögött nem veszi észre, hogy eme legújabb intézkedéssel ez a dualisztikus államszerkezet katonailag föl lesz robbantva. Ismételjük: katonailag. Minthogy azonban az állami erő a hadsereg markában van: ehhez már annak idején könnyen alkalmazkodik majd a polgári államszerkezet is. És ha majd alkalmazkodik: próbálja azt meg Tisza István geszti bérenceivel megakadályozni!

Bizony-bizony még megérjük azt, hogy a dualisztikus államszerkezetet nekünk, a doktrinér 48-asoknak kell megvédelmezni a vaknál is vakabb orthodox 67-esek ellen!

A kiállítások haszna.

A kiállítások eszméjének Franciaország volt a szülője. Az első kiállítás páratlan és rendkívüli sikert idézett elő erkölcsileg és anyagilag. Valójában még csak műkiállítást, országos iparkiállítást, majd később városonkénti, sőt iparág szerinti kiállítások követték.

Az országos kiállítások egyesítéséből keletkeztek a nagyobb méretű kiállítások: a világkiállítások.

Nagyszerű hatással voltak ezek a kiállítások azoknak az országoknak iparágai fejlődésére, melyekben azokat rendezték. Franciaország egyes városai fejlődésüket tisztán az iparkiállításoknak köszönhetik, de az egész francia ipar fejlődéséből részt kérnek a nagyszámmal rendezett iparkiállítások.

Az iparosok megmozdultak, hogy ne csak olyant készítsenek, amelyekkel a komámasszony, napasszony, meg szomszéduram legyenek megelégedve, hanem arra törekedtek, hogy szakmájukban olyan termékeket készítsenek, melyek célszerűség és a külső szépség tekintetében egyaránt megfeleljenek egy modern korrall haladó ember ízlésének és követelményének. Az iparosnak sohasem jutott volna eszébe készítményeinek tökéletesítése, ha arra a kiállítás nem sarkalta volna. Ez a tökéletesítés arra bírta a hasonló szakmabelieket, hogy azok még jobb és tökéletesebb termékeket készítsenek, mely törekvés mindig újabb és újabb, leleményesebbnél leleményesebb előállítási módokra vezette az iparosokat. A célszerűbb és csinosabb termékekről a kiállításon vett tudomást a fogyasztó, mert ott együttlálta mindama cikket, melyekre szüksége volt, s melyeknek előnyeit felismerve, kényelmének emelése céljából megszerzett. Az ipari termékek tökéletesítése, mely a kiállító iparosok egészséges versenyzésének az eredménye, már magában nagy előnye az iparkiállításoknak. E versengés eredménye a fogyasztás emelkedése lett.

Nálunk a céhrendszer megszűnte óta abban maradt remekelést csakis iparkiállításokon láthatunk. Így lesz a kiállítás a jó izlés és műforma terjesztőjévé, miközben számos kézműiparág fejlesztésére gyakorol jótékony befolyást.

A Magyar Király
kávéházban

Husserl Károly országos
hirű elite női zenekara
Fehérváry Margit hegedű
művésznő vezetésével

minden este
hangversenyez.

Nem kevésbé nagy előnye az iparkialításnak, hogy az iparosokat saját erejüknek a megismerésére tanítja. Ez fontos körülmény, mert semmi sem olyan veszedelmes, mint az egyoldalú iparüzés. Gondojuk csak el, hogy milyen káros volna az, ha a fa megmunkálásával foglalkozó iparosok mind csupán asztalokat készítenének. A honi ipar előmozdítására szükséges mindenképp a jelen állapot ismerete — mondá Kossuth Lajos az első országos kiállítás megalapításakor.

Megbecsülhetetlen az a haszon is, mely az erkölcsi sikert ért iparkialítások kiállítására járul. Az iparkialítások előnyeinek és hasznának nagy vonásokban való vázolásában még az ipari munkásoknak és inasoknak felébresztett tehetség sugalta fokozott munkakedvét említjük fel oly hatásként, melyek csak azért jelentkeznek, hogy a kiállításon való részvétel és feltűnni vágyás ezt bennük felébresztette.

Román-bolgár béke.

Nem enged a szerb és görög.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Megegyeztek a románok és bolgárok.

Bukarestből jelentik: Ma délelőtt a bolgár és román békedelegátusok Majorescu miniszterelnök elnöklésével tanácskozásgyűltek össze. A tanácskozás délig tartott és abban mindkét fél megegyezésre jutott a július 21-iki román jegyzékben formulázott három pont tekintetében. Az új határt a katonai delegátusok állapították meg, a részletek megállapítását a szerződésre bizzák. A román iskolák és templomok ügyében a pétervári konferencián ajánlott megegyezési formulát fogadják el. Ezenkívül Bulgária elvállalta azt a kötelezettséget, hogy a ruszcsuki és smulai erődöket lebontja és nem állít azokon a vidékeken erődöket. Az új határ Balcsik alatt kezdődik, majd Dobrica felé húzódik és Turukájától nyugatra végződik Turski Smil helység közelében. A ma délután 4 órára egybehívott teljes ülésen már meg lehet kezdeni a további tárgyalásokat.

Meghosszabbítják a fegyverszünetet.

Bukarestből jelentik: A békekonferencia mai ülésén román részről javasolni fogják a fegyverszünet három nappal való meghosszabbítását.

Nehézségek a békekonferencián.

Bukarestből jelentik: A bolgárok és a szövetségesek delegátusai közti tegnapi tanácskozáson kísérletet tettek, hogy a két fél javaslatai felett megegyezésre jussanak. A tanácskozás mingazonáltal végleges eredmény nélkül ért véget. A görögök éppen úgy, mint a bolgárok, továbbra is ragaszkodnak Kavalja megtartásához.

A szerbek új határvonalat javasoltak, a mely azon pontból indul ki, ahol a Bergalnica és a Struma vízváltója a régi bolgár-örök határt érinti s innen a vízváltó mentén dél felé vezet a Strumnica völgyébe. Majd kelet felé fordul és itt érintkezik az első ja-

vaslat szerinti határral. A bolgárok ezt a javaslatot elutasították.

A drinápolyi kérdés.

Konstantinápolyból jelentik: Az olasz nagykövetség ma reggel megkapta a Drinápoly ügyében teendő lépésre vonatkozó utasításokat. Az angol nagykövetség még nem kapta meg az utasításokat. Valószínű, hogy a diplomáciai lépést holnap teszik meg. Hír szerint a hatalmak azt a tanácsot adják a portának, hogy Drinápolyt értékes kompenzációk ellenében adja át. A kompenzációk a határ kiigazításában és a vámoknak négy százalékkal való felemelésében fognak állani.

Az autonóm Macedónia.

Szófiából jelentik: Egy macedóniai küldöttség a menekültek nevében Majorescu miniszterelnökhöz, mint a békekonferencia elnökéhez, a nagyhatalmak bukaresti képviselőihez és Grey külügyi államt. kárhoz azonos szövegű táviratokat intéztek, amelyekben vádolják a macedóniai bolgárok hosszú éveken át tartó küzdelmeit és szenvedéseit nemzetiességük megóvása érdekében és politikai szabadságuk kivívása végett. A macedóniai bolgárok — mondja a távirat — amennyiben újból idegen uralom alá kerülnének, nem fognak alkalmazkodni a rájuk kényszerítendő, a szerbek vagy a görögök asszimiláló rendszabályaihoz. A bizottság kéri a hatalmakat, hogy a balkáni béke érdekében és a macedóniaiak igazsága érdekében adják meg nemzeti és politikai fejlődésük életfeltételeit az autonóm Macedónia létesítése által, amelyért a macedóniai bolgárok évek óta küzdenek és a jövőben is küzdeni fognak.

Redvezmény szőlősgazdák részére

Az adó a házi fogyasztás után.

Debreczen szab. kir. város tanácsa a szőlősgazdákat megillető kedvezményekre vonatkozólag a következő hirdetést teszi közre: 14,203—1913. szám.

Kedvezmény a szőlősgazdák részére.

Azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kimérésével vagy kismértékben való elárulásával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében az 1892. évig fennállott borfogyasztási adónak megfelelő összeget fizetik és pedig hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 korona 04 fillért.

Azok a szőlősgazdák, akik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüretelnének, a szüret megkezdésig igényüket bejelenteni.

A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent Anna-u. 9. sz.), a szőlőskertekben és a mezőségeken kintlakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz.) történik.

E bejelentésbe a bejelentő lakhelye, házátszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége foglalandó.

Ha kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcefrenek, illetőleg mustnak bejelentése vagy pedig a bortermés szokásos fevétele alkalmával azonnal lefizetni.

Titokzatos haláleset.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Hajdusámson, aug. 5.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos haláleset tartja izgalomban ma reggel óta Hajdusámson lakosságát. Ma hajnalban ugyanis az ajtófélfára felakasztva találták a község egy vagyonos gazdáját s a megindult vizsgáló megegyezéig nem tudta megállapítani, hogy gyilkosságról, vagy öngyilkosságról van-e szó. A titokzatos esetről a következő értesüléseink vannak:

Dobos Gábor 65 éves sámsoni vagyonos gazda tegnap este jókedvvel vacsorázott meg családjával, ami után kevés ideig beszélgettek még, majd mindnyájan aludni tértek.

Nagy volt tehát a család meglepetése ma hajnalban, mikor bementek az öreg Dobos szobájába, ahol egyedül szokott aludni, s az öreg embert az ajtófélfára felakasztva találták. Akkorra már semmi élet nem volt benne.

Az öreg Dobos fia, ki először lépett a szobába, ezt látva, rémülten szaladt segítségért s a szomszédok segítségével levágták a halottat a kötélről, majd orvosért mentek, aki azonban nem tudta kétségtelenül megállapítani az önkasztás tényét.

Jelentést tettek a titokzatos halálesetről a kir. ügyészségnek is, amely elrendelte a vizsgálat foganatosítását, hogy nem-e bűntényről van szó. A halott megvizsgálására pedig a megyei főorvost küldte ki.

Súlyos gyanuok merültek föl ugyanis arra nézve, hogy az öreg Dobos nem tiszta halállal mult ki. A vizsgálat folyik.

HIREK.

— **Rendkívüli tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt fél 11 órai kezdettel Körner Adolf főjegyző, polgármester-helyettes elnöklete alatt a polgármester szobájában bizalmas jellegű rendkívüli tanácsulást tartott.

— **Változás a törvényszéknél.** Rézler Ervin dr. vizsgálóbíró segédet a debreczeni kir. táblához helyezték át. A Rézler Ervin dr. helyét Mező Sándor dr. törvényszéki jegyző foglalta el.

— **Rostás István főkapitány itthon.** — Rostás István főkapitány hazaérkezett szabadságáról és átvette a rendőrség vezetését. — Ugyancsak tegnap lépett hivatalába Ozory István dr. belvárosi rendőrkapitány is.

— **A bérházépítő bizottság ülése.** — A Piac-utca 26—28. számú városi bérháznál folyamatban levő építkezés végrehajtása feletti felügyelet gyakorlására kiküldött bizottság 1913. augusztus hó 6-ik napján azaz szerdán délelőtt 12 órakor a városházán Dr. Vargha Elemér tanácsnok hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgya: a Piac-utca 26—28. sz. bérház közötti pinchehelyiségbe lejáró építési ügye.

— **A honvédek lövészete.** A debreczeni m. kir. 3. honvéd gyalogezred legénysége f. hó 6. és 7-én Hajdúhadház mellett harcserű céllövészetet tart éles löltényvel. A lövészetben részt vesz a dandárparancsnok, Patzák Kálmán tábornok és a hadosztályparancsnok, Csanády Frigyes is.

— **Az orvosok kongresszusa.** Az orvosok londoni világgongresszusán a debreczeni orvosok-kar tagjai közül is többen részt vesznek. Így: dr. Láng Sándor, dr. Szénes Zsigmond, dr. Strellinger Győző és dr. Dobó Dezső ezredorvos utaztak el Londonba, ahol a kongresszus ma veszi kezdetét.

— **Meglopott kereskedő cég.** Neumann M. helybeli ruhakereskedő cég feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a múlt hó 14-én egy láda ruhából 5 férfiöltönyt elloptott. A lopásra úgy jöttek rá, hogy a fuvarlevél szerint a láda súlya a debreczeni mérlegelésnél 101 kiló volt; ugyanannyi volt az átvételnél is s így a lopást csakis Debreczenben, a vasúti állomásig történt szállítás alkalmával követették el. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

— **A késmárki m. kir. szövőipari szakiskola.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekelttség tudomására hozza, hogy a késmárki m. kir. állami szövőipari szakiskolánál a 3 éves rendes tanfolyamra és az egyéves textil ipari tanfolyamra a tanulók előjegyeztetését legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig kell eszközölni. Részletes felvilágosításokat az intézet igazgatósága nyújt.

— **Szállítások.** A temesvári 7-ik hadtest 4600 mm. széna szállítására hirdet ajánlatot. — Szalma, széna és tűzifa szállítására pályázatot irt ki a szegedi kerületi parancsnokság a debreczeni honvédség részére. A szállítások feltételei a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órai kezdettel — Domahidy Elemér főispán távolléte miatt — Kovács József polgármester elnökléte alatt ülést tartott, melyen az egyes szakelőadók Debreczen város múlt havi közigazgatási állapotáról számoltak be. Említésre méltó ezekből a főorvosi jelentés, mely szerint a közegészségügy javult a múlt hóban, mert a születések száma nagy, az elhalálozásoké pedig kevés volt s így a szaporulat nagy. Pusztítani a vörheny pusztított. Normálisak voltak a közbiztonsági viszonyok is, amit különben az is bizonyít, hogy a rendőrség 246 ügydarabot intézett el csak. Az elhírloncolások és kiutasítások száma már nagyobb volt, mint szokott, mert összesen 166 kétes egzisztenciától szabadították meg a várost. Az egyéb állapotok is normálisak maradtak. Az ülés lapunk zártakor még nem ért véget.

— **Kereskedelmi szaktanfolyam.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete szeptember hóban nyitja meg huszadik évi férfi és női kereskedelmi szaktanfolyamait. E tanfolyamok tanterve teljesen azonos a főváros által fenntartott kereskedelmi szaktanfolyamokéval és tekintettel arra, hogy szeptemberben

tömegesen szorulnak ki a fővárosi tanfolyamokból a jelentkezők, ajánlatos, hogy az érdeklődők még a nyár folyamán jegyeztessék magukat elő az igazgatóságnál, Andrassy ut 67. A tantestület élén Aranyosi Miksa, felső keresk. iskolai igazgató, a kiváló pedagógus áll; a végzett növendékek jövőjéről pedig az egyesület vezetősége gondoskodik.

— **Vasúti bérletjegyek átírásának szigorítása.** A keresk. és iparkamara az érdekelttség tudomására hozza, hogy a keresk. m. kir. miniszter 31757 sz. rendeletével a vasúti bérletjegyek átíratási eljárását az elkövetkezett vizsgálások miatt megszigorította. A magy. kir. államvasutak megállapítása szerint a kereskedő cégek által a m. kir. államvasutak vonalaira váltott bérletjegyekkel, ismételve visszaélések iörténtek és pedig abban az irányban, hogy egyes kereskedő cégek bérletjegyet oly személyek részére iratják át, akik azt a fennálló szabályok értelmében nem igényelhetnék. A bérletjegyek közül ugyanis csakis a kereskedő cégek által váltott bérletjegyeknek és ezeknek is évenként csakis egy ízben, oly személy részére való átírása van megengedve, aki ugyanazon cég alkalmazásában áll. Megállapított ezzel szemben, hogy a napilapokban közzétett hirdetésekben megvételre kínáltattak bérletjegyek, amiből nyilvánvaló, hogy a hirdetés tárgyát képező esetben az illető bérletjegyeknek nem oly átruházása fog szólni, amely a fennálló szabályok értelmében meg van engedve, hanem ily hirdetések mögött oly üzelmek állanak, amelyeknek célja az, hogy a bérletjegyekre vonatkozó határozmányok az államvasutak megkárosításával kijátszassanak. Miután ily vizsgálások újabb mind gyakrabban ismétlődtek, indítatva érezte magát a keresk. miniszter, hogy az átírás körül eddig követett eljárás szigorításával az említett üzelmek elé gátat vessen. A keresk. miniszter ugyanis elrendelte az átíratási illetéknek 20 százalékról 50 való felemelése mellett azt, hogy az átíratást kívánó cégek az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával kell igazolnia, miszerint az a személy, akinek nevére az átírás kéreik, tényleg ugyanazon cég alkalmazásában áll. Azon nem várt esetben, ha a jelen rendeletnek nem lenne meg a kívánt eredmény, a végső radikális eszköz felhasználásával a miniszter ur a bérletjegy átírásoknak csakis halálreprere való korlátozását fogja megfontolás tárgyává tenni.

Egy magyar baka karrierje.

Bakából montenegrói kapitány

Gyoma, aug. 5.

(Saját tudósítónktól.) Egy magyar baka nagyszerű leleményességétől sokat beszélnek a boszniai határon. Valóságos operettbe illő történet szereplője lett egy tiszti szolga, aki azoktatlan, érdekes trükköt eszelt ki arra, hogy a szomszédos Monienegróban fényes katonai karriert csinálhasson.

Az eset, melyet az illetékes katonai hatóságok a legnagyobb titokban tartanak — azzal a siralmas állapottal hozható vonatkozásba, melyben a határszélen levő magyar bakák részük van. — A hosszú kinszenvepést egyesek nem bírják elviselni, megszöknek inkább, minthogy tovább hordják a keresztet, amelyet hiába próbálnak érdemkeresztrel enyhíteni.

Teljesen megbízható forrásból való az az értesülésünk, hogy november óta a déli határon összepontosított haderőből kétszáznyolcvan szöktek meg. Ezek között a szökevények között van Balogh Annras 101. gyalogezredbeli közlegény, aki 1900, óta a Trebinjében állomásozó zászlóaljnál szolgált. — Szolgálatát nem volt terhez, mert a csapatától elvezényelték. Molnár Géaa hadnagy tiszti-szolgája lett.

A csinos gyomai gyerek nem érezte jól magát az idegen országban, szabadulni akart minden áron. Furcsa dolgot eszelt hát ki. — Néhány héttel ezelőtt egy koromsötét éjszaka felöltözött gazdájának, a hadnagynak tiszti uniformisába és kísértelt a kaszárnyából. Az őrség észreveszen fízstelgett előtte s ő ment egyenesen Montenegroba. Nagy séta után átlépte a határt. Újában nem szólította meg senki, az álhadnagy akadálytalanul jutott át a gránicon. Ott a montenegrói határőröknek átadta fegyverzetét s bejelentette, hogy a crnagorci hadseregbe kíván belépni.

A jó kardnak, a nagyszerű szolgálati revolvernek igen megörültek a montenegróiak, rögtön át is vették kapitányi rangban. — A kutyamosóból kapitány lett Nikita hadseregében. Ha így folytatja, még ezredes is lehet... Maga írja ezt Gyomán lakó szüleinek, akik boldogok és büszkék a fiukra.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Véres antimilitarista tüntetés.

Páris, aug. 5. A Boulevard Poissoniersen tegnap este véres verekedések voltak antimilitaristák, a hároméves katonai szolgálat hívei és a rendőrök között. Már sok sebesültje volt a tüntetésnek, mikor nagyobb csapat rendőr vonult ki és szétzavarta a verekedőket.

Feketehimlő.

Trieszt, aug. 5. A városi gázművek egyik fűtője feketehimlőben megbetegedett. Családját és mindenkit, aki vele érintkezett, bevitték a járványkórházba. A beteg állapota súlyos.

Idegen léghajó Brassó felett.

Brassó, aug. 5. Tegnap este a város fölött egy szivaralaku léghajó jelent meg, melynek reflektora fényesen világított. A léghajót este tizenegy órakor a vasúti állomás felett vették észre és pár perc múlva Hétfalu irányában Románia felé röpült.

Halálos céllövés.

Arad, aug. 5. Gedeon Gáspár aradi kovácssegéd több társával az inasok szobájában revolverrel célba lött. Az egyik golyó visszapattant és Argyelán Pált találta, aki nyomban meghalt.

Halálos szerencsétlenség egy hajón.

Hamburg, aug. 5. Nagy szerencsétlenséget okozott tegnap a Hamburg — Amerika vonalnak „Kaiserin Augusta Viktória” nevű hajója. A hajó oly sebességgel ment ki az öbölből, hogy az ez által előidézett hullámok meglepték a part közelében fűrdözőket, sokan a tenger sodrába kerültek, sokakat pedig a partra dobott ki a hullám. A hullám legalább két láb magas volt. Az eddigi megállapodások szerint két ember megfult, négyet a víz a parton levő kőrakásra dobott és ezek súlyosan megsebesültek. Mintegy huszan könnyebben sérültek meg. Az ár a parton levő ruhát is magával vitte, hogy sokan hiányos öltözetben mentek haza. Attól félnek, hogy még több áldozata is van a katasztrófának.

CSARNOK

AZ ERKÉLYES LAK.

Regény.

Írta: Csekov Antal.

8.

— Tegnap csuda történt a faluban, így szólt. A vén Pelagea egy egész évig beteg volt és senki sem segített rajta orvos, semmiféle orvosság; tegnap aztán egy öreg asszony valamilyen varázsszót sugott neki, és most már jól van.

— Ebben semmi különös nincs, szóltam. A csudákat nem kell csupán csak betegeknek és öreg asszonyoknak keresni. Az egészséges nem csuda-e? És maga az élet? Mind az érthetetlen csuda.

— És nem tartja borzasztónak azt, ami érthetetlen?

— Nem. Az olyan jelenségek elé, amelyek meg nem értek, bátran állok, anélkül, hogy alájok rendelném magam. Följök emelkedem. Az embernek az oroszlan, a tigris, a csillagok fölött állónak kell tartania magát,

fennköltebbnek a természetnél még az érthetetlenül és látszólag csudálatosnál is, különben nem ember, hanem egér, mely mindentől fél.

Senja azt mondta, hogy mint művész nagyon sokat tudok és hogy azt, amit nem tudok, helyes módon kitalálom. Azt akarta, hogy belévigyem az örökkévalóság és szépség birodalmába amelyben szerinte otthon vagyok és az Istenről, az örök életéről s a csudágról beszélt velem. Miután nem fogadtam el azt, hogy a halál után a képzeletem meg én örökre eltűnök, azt feleltem:

— Igen, az ember halhatatlan — és ránk az örök élet vár.

— Ön elfelejti, hogy egy másik nőt szeretek, felelt Belokurov.

A barátnőjét, Ljubov Ivanovát értette, aki együtt lakott vele a melléképületben. Mindennap láttam ezt a kövérke, testes, hizott ludhoz hasonló hölgyet a kertben sétálni; — nemzeti viseletben járt, gyöngyöt hordott a nyakán és mindig nyitott ernyőt tartott a kezében; a cselédség egyre vagy enni, vagy teázni hívta. Három évvel ezelőtt kibérelte a nyárlakásnak az egyik melléképületet és az után nyilván örökre ott maradt Belokurovnál.

(Folytatjuk.)

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetéseképtelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csödben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, háttartalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetések esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkeznek. Wienben állandó képviselőt tartok. Cím:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.

Nyugodtan alhat,

ha fehérneműje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET“ mosó-kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyúsággal önmagaoldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni mert az „ASSZONYDICSÉRET“ és a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN úgy fehérítenek, mint a nap!

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET“ mosó-kivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg ha az „ASSZONYDICSÉRET“ mosó-kivonattal és SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNON kívül semmiféle más mosószert nem vesz! Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN és az ASSZONYDICSÉRET mosó-kivonat tisztaságáért.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékról apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Levelezés.

Mősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép uri leányt, kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférj“ jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

Keresek református becsületes tisztességes háziás nevelésű 18—26 éves hajadon vagy özvegyet nagyobb összeggel. Budapesten 3 éve villanyfelszerelési vállalatot van, adósságom sincs, ajánlatok: Budapest, VIII. Népszínház-u. 22 Papp.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiú, illetőleg leányért. Családom nyelve német, Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert. Lőcse.

Elsőrendű huspiaccczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett szálamígyár, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca btorozott szoba esetleg külön-külön is ju ányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTÁST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készsleggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasúti, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. szám.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jeligére beküldi. — Nem ügy-nökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.